

Warszawa, dnia 30 czerwca 2016.

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
SEKRETARZ STANU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU DS. POLITYKI
KLIMATYCZNEJ

Paweł Satek

DPK-I. 464.2.2016

Pan
Wojciech Treter
Redaktor Naczelny
Serwis „CzysteOgrzewanie.pl”

Odpowiadając na pismo z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie wniosku o podjęcie działań na rzecz poprawy kultury eksploatacji urządzeń grzewczych na paliwa stałe, poniżej informuję co następuje.

Zgadzam się ze stanowiskiem przedstawionym w Pana piśmie dotyczącym konieczności poprawy stanu jakości powietrza, nie tylko poprzez działania strategiczne, legislacyjne, finansowe, techniczne jak i kontrolne, ale także informacyjne podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie zrozumienia zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych konsekwencji własnych działań polegających na prowadzeniu poprawnego procesu spalania paliw stałych w urządzeniach grzewczych małej mocy.

Faktem jest że Polska ma problemy z dotrzymaniem poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM10 i PM2,5, określonych w dyrektywie 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy. Świadczą o tym wyniki przeprowadzanej corocznie oceny jakości powietrza w strefach na terenie Polski. Przyczyną nieodpowiedniej jakości powietrza jest w głównej mierze zjawisko tzw. niskiej emisji, pochodzącej przede wszystkim z sektora bytowo – komunalnego, obejmującego zarówno indywidualne źródła wytwarzania ciepła i przygotowania ciepłej wody, jak również małe ciepłownie komunalne na paliwa stałe. Do złego stanu powietrza choć w mniejszym stopniu przyczynia się także emisja ze środków transportu.

Skala zanieczyszczenia powietrza na poszczególnych obszarach jest różna ze względu na lokalne uwarunkowania związane z gęstością zabudowy, ukształtowaniem terenu, warunkami klimatycznymi, czy też stosowanymi rozwiązaniami technicznymi w sektorze bytowo-komunalnym i transporcie. Na obszarach, gdzie stwierdzone zostało przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych zanieczyszczeń powietrza samorządy lokalne stopnia wojewódzkiego i lokalnego mają obowiązek wykonania działań naprawczych wskazanych w programie ochrony powietrza. Natomiast w przypadku ryzyka wystąpienia w danej strefie poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego mają obowiązek wykonania planu działań krótkoterminowych. Aktualnie na terenie kraju realizowanych jest 57 programów ochrony powietrza oraz 36 planów działań krótkoterminowych.

W związku z faktem, że efekty dotychczas podejmowanych działań na poziomie wojewódzkim i lokalnym są niedostateczne, w Ministerstwie Środowiska przygotowany został na podstawie art. 91c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2016 r. poz. 672) Krajowy Program Ochrony Powietrza (KPOP), który został ogłoszony w dniu 9 września 2015 r. Głównym celem KPOP jest poprawa jakości życia mieszkańców Polski poprzez osiągnięcie w możliwie krótkim czasie dopuszczalnych poziomów pyłu zawieszonego i innych szkodliwych substancji w powietrzu,

wynikających z przepisów prawa unijnego, a w perspektywie do 2030 r. – poziomów wskazywanych przez Światową Organizację Zdrowia.

Jednym z kierunków wskazanych w KPOP są działania do realizacji w perspektywie krótkoterminowej (do roku 2018), średnioterminowej (do roku 2020) oraz długoterminowej (do roku 2030), polegające na włączeniu społeczeństwa w przedsięwzięcia na rzecz poprawy jakości powietrza, zarówno na poziomie krajowym, jak również wojewódzkim i lokalnym.

Informuję, że w ramach działań krótkoterminowych na poziomie krajowym planowane jest prowadzenie kampanii medialnych i informacyjnych w zakresie proekologicznych zachowań sprzyjających poprawie jakości powietrza oraz programów informacyjnych dotyczących wpływu niskiej emisji na zdrowie i środowisko. Ponadto w ramach akcji informacyjno-edukacyjnych planowane jest przygotowanie publikacji pt. „Poradnik niskoemisyjnego, ekonomicznego ogrzewania w piecach domowych i małych kotłowniach”.

Jednocześnie w KPOP, w ramach działań na poziomie wojewódzkim i lokalnym, do realizacji do 2018 r. wprowadzono zalecenie uwzględnienia w programach ochrony powietrza, działania polegającego na obowiązku informowania przez służby kominiarskie o zaletach odgórnego spalania węgla kamiennego oraz wykorzystania odpowiedniej jakości paliw stałych.

Ponadto informuję, że w już aktualnie realizowanych programach ochrony powietrza dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne i docelowe niektórych substancji w powietrzu, określone są działania o charakterze informacyjno-edukacyjnym, skierowane głównie do odbiorców indywidualnych wykorzystujących paliwa stałe do celów grzewczych.

Jednakże biorąc pod uwagę utrzymujący się negatywny stan jakości powietrza w większości stref w Polsce, za który odpowiada przede wszystkim sektor bytowo-komunalny, w którym jako główne paliwo stosowane są paliwa węglowe, często wysokoemisyjne, które spalane są w niewłaściwy sposób w nieprzystosowanych do tego kotłach o mocy poniżej 1 MW, resort środowiska jest w trakcie przygotowania opracowania pt. „Materiał informacyjno-edukacyjny na temat ekologicznych rozwiązań efektywnego spalania w indywidualnych, domowych źródłach ogrzewania”, który następnie planuje się rozpowszechnić poprzez zamieszczenie na ogólnodostępnej stronie internetowej Ministerstwa Środowiska.

Jednocześnie pozwolę sobie nie zgodzić się z Panem odnośnie stwierdzenia, że przeprowadzona w ubiegłym roku przez resort środowiska ogólnopolska kampania edukacyjno-informacyjna pt. „TworzMY Atmosferę” skierowana była wyłącznie do wybranej, uprzywilejowanej finansowo, grupy odbiorców. Informuję, że celem kampanii było przedstawienie właściwych, akceptowanych na całym świecie wzorców zachowań proekologicznych polegających głównie na wymianie starych urządzeń grzewczych na niskoemisyjne urządzenia grzewcze na paliwa stałe małej mocy, a także podłączeniu do ciepła systemowego, czy też promocji transportu zbiorowego i eko-jazdy. Wskazano także źródła finansowania przedsięwzięć służących poprawie stanu powietrza. Pragnę zauważyć, że była to dopiero pierwsza taka kampania dotycząca poprawy jakości powietrza w Polsce i mam świadomość, że nie wykorzystane zostały wszystkie aspekty możliwych rozwiązań służących walce z zanieczyszczeniem powietrza spowodowanym zjawiskiem niskiej emisji.

Reasumując informuję, że zdobyte doświadczenia podczas prowadzenia pierwszej edycji kampanii „TworzMY Atmosferę” oraz sygnały docierające z zewnątrz, zostaną wykorzystane w ramach przygotowania kolejnej edycji kampanii. Pozwolą one spełnić większość oczekiwań zainteresowanych stron, dla których nadrzędnym celem działania jest poprawa jakości powietrza w Polsce, a tym samym poprawa zdrowia i komfortu życia obywateli.

Z panium
P. J. J.